

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti povinnej **A. Á.**, bývajúcej v D., **pre vymoženie 94,94 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 12 Er 705/2009, o návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania jej odvolaní a dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, takto

r o z h o d o l :

Konanie o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania **z a s t a v u j e .**

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a .**

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, v jeho potvrdzujúcej časti **o d m i e t a .**

P povinnej nepriznáva náhradu trov dovolacieho a odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor žiadosťou doručenou Okresnému súde Dunajská Streda (ďalej len „exekučný súd“) dňa 5. 8. 2009 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)], a to na základe exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu (zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8,

IČO: 35 922 761) z 26. mája 2009, sp. zn. SR 02356/09. Exekučný súd dňa 23. februára 2010 poverením č. 5201 047995* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie 94,94 €, trov predchádzajúceho konania a trov exekúcie, vo zvyšnej časti udelenie poverenia zamietol, odvolací súd odvolacie konanie zastavil.

Exekučný súd Dunajská Streda potom uznesením z 18. augusta 2011, č. k. 12 Er 705/2009-32 exekúciu aj v zostávajúcej časti, v ktorej bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie zastavil. Dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v zmluve o úvere uzavretej 11. 8. 2008 (v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Konštatoval, že predmetnou rozhodcovskou doložkou reálne dochádza k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že podľa judikatúry Európskeho súdneho dvora je povinnosťou členských štátov a ich orgánov zabezpečiť, aby nekalé podmienky v zmluvách nezaväzovali spotrebiteľov a prihliadajúc ex offo k ich neplatnosti dosiahnuť odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu ich používania zo strany predajcov alebo dodávateľov. Uvedená rozhodcovská doložka núti spotrebiteľa podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, z ktorého dôvodu sa prieči dobrým mravom, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r/ a ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľná a teda neplatná. A preto s poukazom na § 45 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a § 57 ods. 2 Ex. por. exekúciu zastavil.

Proti uvedenému uzneseniu podala oprávnená odvolanie a zároveň navrhla prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ.

Krajský súd v Trnave na odvolanie oprávnenej uznesením z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012 návrh na prerušenie konania zamietol, uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1, 2 potvrdil, účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že neprijateľnou sa javí aj samotná rozhodcovská doložka, ktorá znemožňuje voľbu povinnej dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak veriteľ podá žalobu u rozhodcu, nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku a táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade ak je neprijateľnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka, je to dôvod na zastavenie exekúcie, nakoľko táto potom prebieha na základe

nespôsobilého exekučného titulu. K námietke oprávnenej, že smernica 93/13/EHS o nekalých podmienkach má len nepriamu účinnosť a slovenské súdy ju nemôžu používať ako prameň práva uviedol, že táto predstavuje interpretačné pravidlo ktoré súd aplikoval vzhľadom na všeobecnú povinnosť eurokonformného výkladu vnútroštátnych právnych noriem. Návrh oprávnenej, aby odvolací súd prerušil odvolacie konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., odvolací súd zamietol s odôvodnením, že uvedené posúdenie bol odvolací súd spôsobilý uskutočniť sám, na základe už existujúcej konštantej judikatúry Súdneho dvora EÚ, bez potreby predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru EÚ, keď toto jeho posúdenie a zhodnotenie neexistencie potreby zahájiť prejudiciálne konanie je plne v súlade s doktrínou *acte éclairée* ako aj s *acte clairé*, ktoré stanovujú výnimky z povinnosti predkladania predbežných otázok súdnemu dvoru EÚ.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, v časti, ktorou odvolací súd zamietol jej návrh na prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), spočíva na zlej interpretácii § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a je nepreskúmateľné. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, v jeho potvrdzujúcej časti, podala oprávnená aj dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie; uplatnila si aj náhradu trov dovolacieho konania. Navrhla tiež odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Dôvodila tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., keď súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), súd jej svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), keď súdy nevytýčili pojednávanie, hoci tak boli povinné urobiť (§ 57

ods. 5 Exekučného poriadku). Ďalej uviedla, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a tiež aj to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Svoju argumentáciu podrobne a rozsiahlo v dovolaní rozvinula. K uvedeným dôvodom dovolania uviedla, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve uzatvorenej medzi oprávnenou a povinným. Podľa dovolateľky odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto právne posúdenie trpí základnými vadami jeho nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti, čím porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa názoru dovolateľky, závery odvolacieho súdu, že rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa, že žaloby, ktorých cieľom je uspokojenie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd, a že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov uzavretia rozhodcovskej doložky, a preto /vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a vyjednávaciu silu/ nemožno spravodlivo požadovať, aby porozumel jej významu, nie sú zdôvodnené a preukázané, predstavujú nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych a skutkových súvislostiach. Uviedla, že podľa právnej doktríny smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie, pretože je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Podľa dovolateľky, ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku správne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnu úpravu. Súd prvého stupňa ani odvolací súd sa podľa oprávnenej nevysporiadali najmä s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a nezdôvodnili, prečo priamo aplikovali ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS. Smernica podľa dovolateľky nepovažuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané a opačné závery oboch súdov sú ich nepreukázanou domnienkou. Ďalej dovolateľka poukázala na znenie smernice Rady 93/13/EHS ustanovení ods. 1 písm. q/ jej prílohy v slovenskom, anglickom, českom, poľskom, nemeckom a francúzskom jazyku a uviedla, že ustanovenie slovenskej verzie uvedeného ustanovenia smernice je nesprávne. Text úniového predpisu je potrebné skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu. Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto

ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou. Ďalej (podľa dovolateľky) sa súd nijako nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nijako nezdôvodnil, prečo považuje rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v Zmluve o úvere. Dovolateľka má za to, že v danom prípade je nutné požiadať, spolu s inými ustanoveniami o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Ďalej uviedla, že súd jej svojím postupom odňal (ako účastníčke konania) možnosť konať pred súdom, keď v predmetnom súdnom konaní neprerušil konanie v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ.

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že odvolanie podala oprávnená proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, proti tej časti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým tento súd jej návrh na prerušenie konania zamietol, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o podanom odvolaní konať.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Medzi procesné podmienky patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejedanie veci vyplývajúca zo zákona.

V prejednávanej veci z hľadiska formálneho ani obsahového nemožno mať pochybnosti o tom, že procesný úkon oprávnenej, ktorým napadla uvedené uznesenie Krajského súdu v Trnave, je odvolaním v zmysle § 201 a nasl. O.s.p.

Podľa § 201 veta prvá O.s.p., účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O.s.p., na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa a/ v sporoch o vzájomné vypořádanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch

medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p., krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O.s.p., o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa; prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 O.s.p.).

Rozhodnutie krajského súdu, ktorým boli zamietnuté návrhy oprávnenej na prerušenie konania vydané po začatí odvolacieho konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie podaného odvolania oprávnenej preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokolvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012 zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, v jeho potvrdzujúcej časti, podala včas oprávnená zastúpená v súlade

s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), po tom čo nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p., skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

V súvislosti s posúdením návrhu oprávnenej na prerušenie konania o jej dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva, alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C – 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdného dvora EÚ (ECR), str. 3415 uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné

pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V danom prípade rozhodnutia súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa oprávnená podaním dovolania domáha, celkom jednoznačne vyplýva, že o zastavení exekúcie bolo rozhodnuté preto, lebo exekúcia bola právoplatným uznesením súdu prvého stupňa z 18. 8. 2011, č. k. 12 Er 705/2009 podľa § 57 ods. 2 EP zastavená. Zo strany súdov nižších stupňov išlo teda v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. Otázky položené oprávnenou sú v tomto prípade irelevantné.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nie je daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené podanému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania. Predmetný návrh preto dovolací súd zamietol.

3. Dovolací súd skúmal, či dovolanie oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2013, sp. zn. 24 CoE 34/2012, v jeho potvrdzujúcej časti, smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval

vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Právomoc súdu je upravená v ustanoveniach § 7 a § 8 Občianskeho súdneho poriadku; jej nedostatok sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má za následok zastavenie konania a (prípadné) postúpenie veci inému orgánu.

Dovolateľka v predmetnej veci vadu konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopierala. Namietala, že súdy sa nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľka namietala nesprávnu aplikáciu a výklad zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov a zákona o rozhodcovskom konaní, resp. namietala nesprávne právne posúdenie veci. Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci, keď napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Námiетка dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o (dovolaiteľkou namietanú) existenciu prekážky rei iudicatae (§ 237 písm. d/ O.s.p.) treba uviesť, že táto patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, pričom o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého premetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav (vymedzený žalobným petitom) vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná táto prekážka nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania; je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Z hľadiska totožnosti účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávnenej Pohotovosti, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, proti povinnej A. Á., bývajúcej v D., pre vymoženie 94,94 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 12 Er 705/2009, na základe rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom (zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8, z 26. 5. 2009, sp. zn. SR 02356/09 nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené dovolaiteľkou vytýkaná vada podľa § 237 písm. d/ O.s.p. konanie nezaťažila.

Konanie nie je zaťažené ani vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., lebo v predmetnej veci nebol zistený nedostatok návrhu na začatie konania. Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového – hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) zo strany oprávnenej ani nejde o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza

vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľka konkrétne namietala porušenie jej práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces v zmysle uvedených článkov nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti oprávnenej pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo (podľa jej názoru) dôjsť tým, že súd prvého stupňa exekučné konanie zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací súd i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou – spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 57 a § 58 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj s ustanovením § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti treba uviesť, že uplatnený postup a prijaté právne závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napr. uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn. 6 Cdo 105/2011).

Takéto oprávnenie má exekučný súd aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní. V prípade zisteného nedostatku v tomto smere je exekučný súd oprávnený konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňuje príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 18. septembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 230/2011.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného. Aj dovolací súd sa stotožňuje so závermi odvolacieho súdu a súdu exekučného a v podrobnostiach na ne poukazuje.

Ani ďalšia námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je dôvodná. To, že právo na riadne

odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O.s.p. citovaného zákona. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

V predmetnej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávanú vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami oprávnenej uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď

na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

Rovnako námietka dovolateľky, že súdy oboch stupňov jej odňali možnosť konať pred súdom tým, že nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, nie je dôvodná. Tak ako správne poznamenala oprávnená zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012 bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľka namietala, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľky však nie je dôvodné. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil podľa ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. ak o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako dovolací súd nevzhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie

exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (§ 122 až § 124 O.s.p.), postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou (§ 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnej trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnej povinnej právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala

(§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej náhradu trov týchto konaní nepriznal, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. februára 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková